

9. juni 2025

EM2025/90

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse af behovet for uddannelse eller kurser indenfor psykologi, her i vores land, samt de økonomiske og administrative konsekvenser heraf.

(Medlem af Inatsisartut Mariane Paviassen Jensen, Paarma Lund Kreutzmann, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Vi har igennem mange år haft en mangel på psykologer. Folk med behov for psykisk hjælp falder ikke, men stiger i antal.

Her i landet har vi mange store problemer. Man siger blandt andet, at vi lever med problemer som konsekvens af kolonitiden; alt for mange lever med problemer i vores land.

I det politiske forlig "*Sundhedsforlig 2023*"¹ prioriterede man en handlingsplan for styrke psykiatrien. Tema 5 handler om at styrke den generelle psykiatriske behandling i Grønland.

Vi skal vide hvor stort behovet for personale bliver, samt hvilke opgaver det vil indebære at behandle de psykisk syge i sundhedsvæsenet. I sundhedskommissionens betænkning er det oplyst, at der er registreret 1.400 personer med psykiske sygdomme. Dvs. 2,4 % af befolkningen.²

Der er mange forskellige grunde til, at folk har behov for at modtage psykisk hjælp.

Alt for mange lever med alkohol, - hash, - og narkotikamisbrug, alt for mange begår selvmord, alt for mange familier lever et liv hvor de er spredt, og nogle borgere har psykiske sygdomme, hvor alt for mange ikke modtager hjælp.

I vores samfund har vi et problem med at mange af vores unge går med selvmordstanker og sågar begår selvmordsforsøg, hvilket resulterer i alt for mange selvmord. I et liv med tunge tanker og hvor man har forsøgt at tage sit eget liv, er manglende henvendelsesmuligheder et stort problem; her tænker vi ikke på telefonisk hjælp, vi tænker på muligheder for at kunne henvende sig personligt. Vore sundhedsvæsen har en viden om at behandle fysiske skader. Folk med psykiske skader bliver mødt af lukkede døre i vores land.

¹ [kal-sundhedsforlig-m-underskrift.pdf](#)

[Partier indgår aftale om et sundhedsforlig](#)

² [Sundhedskommissionen præsenterer sine anbefalinger](#)

[Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup innersuussutini saqqummiuppai](#)

Alt for mange er i deres barndom og voksne liv blevet udsat for seksuelle overgreb, og det er yderst nødvendigt, at disse modtager hurtig hjælp. Desværre hører vi tit, at disse må vente på at modtage den rette hjælp. Det betyder, at vi har en stor mangel på folk som kan yde psykisk hjælp. Især i yderdistrikterne og de mindre bosteder er behovet enormt.

Vi skal tænke i flere baner, f.eks. at tilbyde vores personale i sundhedsvæsenet kompetenceudvikling eller efteruddannelse i psykiatri. Vi mener at man bør undersøge de økonomiske og administrative konsekvenser, da disse muligheder ifølge Naalakkersuisuts §37 svar, ikke er undersøgt.³ Dertil mener vi man skal på sigt skal være mulighed for at kunne modtage undervisning indenfor det psykiatriske område her i landet. I dag må vores medborgere rejse til udlandet for at kunne modtage undervisning. Vi er taknemmelige for, at folk efter endt uddannelse vender hjem for at arbejde, men vi skal også være opmærksomme på, at vi her i landet har en særegen livsstil og kultur. Det er nødvendigt at vi har en plan fremadrettet, og det er helt sikkert at vi altid vil have behov for psykisk hjælp, hvorfor det står klart, at vi har et stort behov for et uddannelsessted.

Etablering af uddannelsessted for det psykiske område her i landet har den fordel, at vi med udgangspunkt i vores egen identitet kan tilbyde psykisk hjælp. Der er forskellige behandlinger indenfor psykiatrien, og vi forestiller os, at uddannelsesstedet samler disse således, at vi kan udvikle vores psykiatri ud fra vores identitet og kultur. Vi har mange gange hørt, at det kan være meget svært at finde hjælp, selv om man har behov for hjælp, vi har mange gange hørt folk som ønsker at tage en uddannelse i at yde psykisk hjælp, men som ikke opstarter en uddannelse på grund af manglende muligheder.

Uddannelsesstedet skal kunne tilbyde kurser for folk der yder hjælp, samt give mulighed for at tilbyde moduluddannelser, eksempelvis som en overbygning til uddannede pædagoger, socialrådgivere m.v. hvor de kan uddanne sig samtidig med, at de varetager deres arbejde inden for det psykiske område. Vi ved allerede nu, at der er behov for et fast uddannelsessted. Vi forestiller os, at redegørelsen skal belyse hvor man skal etablere uddannelsesstedet og foreslå en uddannelsesplan.

På baggrund af disse fremsætter vi et forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at lave en redegørelse af mulighederne for psykologiuddannelse her i vores land. Med dette forslag ser vi frem til at høre Naalakkersuisuts og partiets holdninger; vi håber at vi står sammen for at udvide vores uddannelsesmuligheder her i vores land.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Redegørelsen forventes at svare til en helårsnormering for en A/C fuldmægtig, dvs. 500.000 kr.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv:

Ingen.

³ https://ina.gl/media/hqrfslhd/090_2025_psykiatrisk_uddannelse_palkr_svar.pdf
https://ina.gl/media/v5wbbrfz/090_2025_psykiatrisk_uddannelse_palkr_akissut.pdf

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen.